

L. van Noort

PR No. 21-87

**RENTABILITEIT EN FINANCIERING VAN DE
BLOEMBOLLENTEELT IN NEDERLAND OVER 1987**

Augustus 1989

**Landbouw-Economisch Instituut
Afdeling Tuinbouw**

REFERAAT

RENTABILITEIT EN FINANCIERING VAN DE BLOEMBOLLENTHEELT IN NEDERLAND OVER 1987

Noort, L. van

Den Haag, Landbouw-Economisch Instituut, 1989

Periodieke Rapportage 21-87

ISSN 0921-4208

29 p., 7 tab., 15 bijl.

Deze publikatie geeft informatie over de rentabiliteit, het inkomen, het financieringsgedrag en de vermogenspositie. De bloembollenbedrijven hadden gemiddeld een netto-bedrijfsresultaat van -f 16.540,-, dat is -3% van de kosten (in 1986 -1%). 27% van de bedrijven had een positief resultaat.

Het totaal gezinsinkomen bedroeg f 101.990,- per ondernemer (in 1986 f 104.880,-). Na aftrek van het saldo van de persoonlijke belastingen, de WIR-premie en de premieheffing bleef er f 78.770,- over als besteedbaar inkomen voor gezin en bedrijf. De besparing bedroeg f 33.610,- per ondernemer.

Per bedrijf kwam f 125.000,- aan eigen middelen ter beschikking. Het vreemd vermogen nam toe met f 63.400,-, zodat totaal f 188.400,- aan middelen ter beschikking kwam. Op leningen o/g werd f 18.400,- afgelost en de bruto-investeringen minus WIR-premie bedroegen f 117.200,-.

In het rapport zijn de bedrijven onderscheiden naar grondsoort (zand- en kleigronden) en geografische ligging.

Rentabiliteit/Inkomen/Bloembollenteelt/Nederland

Overname van de inhoud toegestaan, mits met duidelijke bronvermelding.

Inhoud

	Blz.
1. OPZET EN METHODE VAN HET ONDERZOEK	5
1.1 Doel	5
1.2 De steekproef	5
1.3 Uitgangspunten voor het onderzoek	6
1.4 Omzetbelasting	7
1.5 WIR-premie	7
1.6 Leeswijzer	8
2. KERNCIJFERS OVER DE BEDRIJFSUITKOMSTEN IN 1985 TOT EN MET 1987	9
Tabellen	
2.1 Enkele procentuele kengetallen bij de bedrijfsuitkomsten over 1985, 1986 en 1987	9
2.2 De bedrijfsresultaten per bedrijf en per ondernemer in 1985, 1986 en 1987	9
2.3 Kosten, opbrengsten en bedrijfsresultaat in guldens per ha bloembollen	10
2.4 Procentuele veranderingen van waarde, volume en prijzen per ha bloembollen (ten opzichte van het voorafgaande jaar)	10
3. DE BEDRIJFSRESULTATEN, INKOMEN, BESTEDING EN BESPARING, HERKOMST EN BESTEDING VAN MIDDELEN EN DE BALANSEN VAN 1985 TOT EN MET 1987	11
Tabellen	
3.1 De bedrijfsresultaten per bedrijf	11
3.2 Inkomen, gezinsbesteding en besparing per ondernemer	11
3.3 Herkomst en besteding van de middelen per bedrijf	12
3.4 Balansen per 31 december per bedrijf	12
BIJLAGEN	13
1. Grondgebruik over 1987	14
2. Arbeidsbezetting en energieverbruik over 1987	15
3. Bedrijfsresultaten over 1987	16
4. Spreiding van het netto-bedrijfsresultaat in procenten van de kosten	17
5. Arbeidsopbrengst, inkomen, gezinsbesteding en besparing in 1987	18
6. Spreiding van de arbeidsopbrengst van de ondernemer, het ondernemersinkomen en het totaal gezinsinkomen van de ondernemer	19

INHOUD (1e vervolg)

	Blz.
7. Spreiding van de besparing	20
8. Herkomst van de middelen	21
9. Besteding van de middelen	22
10. Spreiding van de bruto-investeringen	23
11. Balans per 31 december 1987	24
12. Samenstelling van het vreemde vermogen per 31 december en de vermogensvergelijking	25
13. Spreiding van het eigen vermogen in procenten van het totaalvermogen per 31 december 1987	26
14. Liquiditeiten, voorraad materialen e.d. en veldinventaris minus vreemd vermogen op korte termijn per 31 december 1987	27
15. Spreiding van de liquiditeiten, voorraad materialen e.d. en veldinventaris minus vreemd vermogen op korte termijn in procenten van de kosten	28

1. Opzet en methode van het onderzoek

1.1 Doel

Het doel van het onderzoek is inzicht te verkrijgen in het niveau en de ontwikkeling van de rentabiliteit, de inkomensvorming, het financieringsgedrag alsmede de vermogenspositie. Het onderzoek wordt uitgevoerd in acht takken van tuinbouw, te weten:

1. groenteteelt onder glas;
2. snijbloemen onder glas;
3. potplantenteelt onder glas;
4. champignonteelt;
5. fruitteelt;
6. groenteteelt in de open grond;
7. boomkwekerij;
8. bloembollenteelt.

Van de onder 1 t/m 6 genoemde takken van tuinbouw worden ramingen van de rentabiliteit gemaakt die in de laatste maanden van het respectievelijke boekjaar of oogstjaar worden gepubliceerd. Deze ramingen worden gevolgd door "voorlopige cijfers" van de rentabiliteit die worden opgenomen in het: "Landbouw-Economisch Bericht".

De cijfers in dit rapport hebben een definitief karakter. Dit onderzoek wordt uitgevoerd in het kader van de algemene opdracht van het Ministerie van Landbouw en Visserij en het bedrijfsleven jaarlijks de bedrijfseconomische resultaten van de tuinbouw te onderzoeken.

1.2 De steekproef

De cijfers over de rentabiliteit en de financiering zijn gebaseerd op boekhoudingen die door het LEI zijn samengesteld van steekproefbedrijven.

De steekproeven ten behoeve van dit onderzoek worden eenmaal in de zes jaar vernieuwd en tussentijds bijgesteld. De steekproef van de bloembollenteelt is met ingang van het boekjaar 1987 bijgesteld en is gebaseerd op de Landbouwtelling 1987. Als gevolg van de steekproefvernieuwing in 1986, kan een vergelijking met cijfers van het voorafgaande jaar - op onderdelen - verschillen geven.

De populatie - waaruit de steekproef voor de bloembollenteelt is samengesteld - heeft betrekking op bedrijven:

- a. waarvan de ondernemer een agrarisch hoofdberoep heeft;
- b. met een bedrijfsomvang van 70 en meer sbe;

- c. waarvan 60% en meer van de sbe betrekking heeft op bloembollenteelt;
- d. die overwegend (80% en meer) op de produktie zijn gericht en niet op de handel in bloembollen.

Aan deze criteria voldeden - bij de aanvang van de steekproef - 1575 bedrijven. Om de verhouding tussen het aantal steekproefbedrijven en de betrouwbaarheid van de uitkomsten te begunstigen zijn de bedrijven van de populatie - dat is het totaal van de bedrijven waarvoor de steekproef representatief is - bemonsterd met verschillende steekproefpercentages 1).

- a. 1,3% voor bedrijven met 70-160 sbe;
- b. 2,6% voor bedrijven met 160-340 sbe;
- c. 7,8% voor bedrijven met 340 sbe en meer.

In het boekjaar 1987 konden 63 bedrijven in het onderzoek worden betrokken. Deze steekproefbedrijven vertegenwoordigen een populatie van 1303 bedrijven met een oppervlakte bloembollen van 10.488 ha. De landelijke oppervlakte met bloembollen bedroeg in 1987 16.432 ha. Met dit onderzoek wordt hiervan 64% gerepresenteerd.

1.3 Uitgangspunten voor het onderzoek

Voor alle bedrijven is een bedrijfseconomische boekhouding samengesteld. Dit betekent dat:

- de arbeid van de ondernemers en de gezinsleden is gewaardeerd op CAO-basis inclusief het werkgeversaandeel in de sociale lasten.
De gecalculeerde arbeidskosten bedroegen per uur voor ondernemers f 30,40, voor mannelijke gezinsleden van 22 jaar en ouder, afhankelijk van functiejaren f 27,20 - f 29,10, voor vrouwelijke gezinsleden van 22 jaar en ouder f 19,70, voor jeugdigen een evenredig lager bedrag;
- over het geïnvesteerde vermogen een rente is gecalculeerd van 7,0% met uitzondering van het vermogen dat in de grond is opgesloten en de normale behoefte aan vlottende middelen waarover respectievelijk 2,5% en 6,5% is berekend. Het geïnvesteerd vermogen 2) is de som van de waarde van de grond; de economische boekwaarde van de dode en levende inventaris; de normale behoefte aan vlottende middelen;
- de afschrijving op de slijtende duurzame produktiemiddelen is gebaseerd op de nieuwwaarde, waarbij rekening is gehouden met de economische levensduur en het waardeverloop van de

-
- 1) De populatie waarop deze steekproef is gebaseerd is beschreven in "Mededeling no. 355".
 - 2) Inclusief de gehuurde objecten.

objecten. Met ingang van het boekjaar 1986 wordt de aanspraak op WIR-premie niet meer in mindering gebracht op de nieuwwaarde;

- de mutaties in de bloembollenkraam - als gevolg van veranderingen in de hoeveelheid van het plantgoed uit eigen kraam - zijn zowel onder de opbrengsten als onder de investeringen geboekt;
- de kosten van vaste plantopstanden onder de kosten zijn opgenomen. Het grootste deel van dit bedrag is tegengeboekt onder de opbrengsten op de rekening "aanwas vaste plantopstanden". In de produktieve periode van de vaste plantopstanden wordt jaarlijks een afschrijving berekend;
- de waarde van de grond normatief is vastgesteld op basis van een actuele waarde die afhankelijk van het gebied, varieert van f 45.000,- tot f 185.000,- per ha;
- de slijtende duurzame produktiemiddelen zijn gewaardeerd tegen boekwaarde op basis van de nieuwwaarde;
- de woonhuizen zijn gewaardeerd tegen boekwaarde op basis van herbouwwaarde.

In de bedrijfseconomische boekhoudingen is geen rekening gehouden met:

- de vergoeding voor leiding en toezicht van de ondernemer. Dit kostenelement maakt derhalve deel uit van het netto-bedrijfsresultaat. Dit laatste mag dan ook niet worden aangezien voor de bedrijfseconomische winst;
- de nog te betalen persoonlijke belasting en premieheffing.

1.4 Omzetbelasting

31% van de bedrijven heeft gekozen voor de "ondernemersregeling" in de zin van de wet op de omzetbelasting; dit betekent dat voor deze bedrijven de kosten, de opbrengsten, de investeringen en de waardering van de slijtende duurzame produktiemiddelen exclusief omzetbelasting zijn opgenomen. Voor de resterende bedrijven die onder de "Landbouwregeling" vallen is alles inclusief omzetbelasting opgenomen.

1.5 WIR-premie

Bij de vaststelling van de nieuwwaarde van de slijtende duurzame produktiemiddelen werd in de periode 1979 tot en met 1985 rekening gehouden met de aanspraak op WIR-premie. Nu de ontvangen WIR-premie - als gevolg van een wettelijke maatregel - mede afhankelijk is van de betaalde inkomenstenbelasting is de werkwijze met ingang van 1986 gewijzigd. Dit betekent dat de aftrek niet meer wordt toegepast. De slijtende duurzame produktiemiddelen worden gewaardeerd op basis van de nieuwwaarde zoals dat

in de jaren voor 1979 gebruikelijk was. Terwille van de vergelijkbaarheid zijn in de tabellen de cijfers van 1985 omgerekend exclusief de aanspraak op WIR-premie. Hierdoor zijn de cijfers van 1986 ook vergelijkbaar met die van 1985. De ontvangen WIR-premie wordt met ingang van 1986 afzonderlijk geboekt bij de persoonlijke belastingen.

1.6 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn de belangrijkste kengetallen opgenomen. Uitgebreidere gegevens met betrekking tot de bedrijfsuitkomsten zijn in hoofdstuk 3 vermeld. De gegevens hebben in beide hoofdstukken betrekking op het gemiddeld bloembollenbedrijf in Nederland in de periode 1985 tot en met 1987.

In de bijlagen 1 tot en met 15 zijn de bedrijfsuitkomsten meer gedetailleerd opgenomen. De cijfers hebben uitsluitend betrekking op het boekjaar 1987. De bedrijven zijn in voornoemde bijlagen onderscheiden naar bloembollenteelt op de zand- en kleigronden.

2. Kerncijfers over de bedrijfsuitkomsten in 1985 tot en met 1987

Tabel 2.1 Enkele procentuele kengetallen bij de bedrijfsuitkomsten over 1985, 1986 en 1987

Kengetallen	1985	1986	1987
Netto-bedrijfsresultaat per bedrijf als percentage van de kosten	-1	-1	-3
Percentage winstgevende bedrijven	31	24	27
Percentage ondernemers met positieve besparing	56	64	64
Eigen vermogen per bedrijf als percentage van totaal vermogen (solvabiliteit)	79	78	77
Liquiditeit op korte termijn als percentage van de kosten	69	59	63

Tabel 2.2 De bedrijfsresultaten per bedrijf en per ondernemer in 1985, 1986 en 1987 (x 1000 gulden)

	1985	1986	1987
Aantal bedrijven van de populatie	1061	1175	1303
Aantal ondernemers per bedrijf	1,77	1,62	1,65
Oppervlakte bloembollen 1) in are	867	748	805
Bedrijfsresultaat per bedrijf			
Opbrengsten	526,1	495,0	530,7
Kosten	<u>534,0</u>	<u>500,1</u>	<u>547,2</u>
Netto-bedrijfsresultaat	-7,9	-5,1	-16,5
Inkomen en besparing per ondernemer			
Arbeidsopbrengst van de ondernemer	50,4	58,6	51,4
Totaal gezinsinkomen	96,5	104,9	102,0
Besteedbaar inkomen gezin en bedrijf	65,9	78,8	78,8
Gezinsbestedingen	<u>44,8</u>	<u>44,3</u>	<u>45,2</u>
Besparingen	21,1	34,5	33,6
Herkomst middelen per bedrijf			
Totaal van eigen middelen	116,7	112,5	125,0
Totaal van vreemde middelen	<u>26,1</u>	<u>77,2</u>	<u>63,4</u>
Totaal beschikbare middelen	142,8	189,7	188,4
Besteding middelen per bedrijf			
Aflossing leningen o/g	17,4	18,0	18,4
Bruto-investeringen	106,4	150,8	117,2
Mutaties in liquiditeiten	-6,5	3,8	13,1
Overige bestedingen	<u>25,5</u>	<u>24,7</u>	<u>39,7</u>
Totaal besteding van middelen	142,8	189,7	188,4
Het eigen- en vreemd vermogen			
Eigen vermogen per einde boekjaar	1715,8	1527,6	1610,0
Vreemd vermogen per einde boekjaar	<u>444,1</u>	<u>419,3</u>	<u>492,5</u>
Totaal vermogen per einde boekjaar	2159,9	1946,9	2102,5

1) Inclusief contractteelt.

N.B. Ten behoeve van de vergelijkbaarheid zijn de cijfers in de tabellen over 1985 exclusief WIR-premie opgenomen (huidige methode).

Tabel 2.3 Kosten, opbrengsten en bedrijfsresultaat in guldens per ha bloembollen

	1985	1986	1987
Aantal bedrijven	51	64	63
Oppervlakte bloembollen 1) in are	867	748	805
Arbeidsbezetting in uren per ha	938	974	953
Bruto-investeringen in guldens per ha	12270	20170	14560
Kosten			
Arbeid	19150	21080	21020
Rente	9090	9510	10020
Afschrijvingen	7410	6600	6940
Materialen	8520	13840	13390
Overige kosten	<u>17420</u>	<u>15830</u>	<u>16610</u>
Totale kosten	61590	66860	67980
Opbrengsten			
Bloembollen 2)	50920	58280	57380
Overige opbrengsten	<u>9760</u>	<u>7900</u>	<u>8550</u>
Totale opbrengsten	60680	66180	65930
Netto-bedrijfsresultaat	-910	-680	-2050
Idem in % van de kosten	-1	-1	-3

Tabel 2.4 Procentuele veranderingen van waarde, volume en prijzen per ha bloembollen (ten opzichte van het voorgaande jaar)

	1987 t.o.v. 1986		
	waarde	volume	prijs
Kosten			
Arbeid	-0,3	-5,3	5,2
Rente	5,3	2,2	3,0
Afschrijvingen	5,0	4,3	0,7
Materialen	-3,1	-1,8	-1,4
Overige kosten	5,0	4,3	0,7
Totale kosten	1,7	-0,3	2,0
Opbrengsten			
Bloembollen 2)	-1,6	0,4	-2,0
Overige opbrengsten	8,2	4,5	3,6
Totale opbrengsten	-0,4	0,9	-1,3

1) Inclusief contractteelt.

2) Inclusief aanwas bloembollenteelt.

3. De bedrijfsresultaten, inkomen, besteding en besparing, herkomst en besteding van middelen en de balansen van 1985 tot en met 1987

Tabel 3.1 De bedrijfsresultaten per bedrijf

	1985	1986	1987
Aantal bedrijven	51	64	63
Oppervlakte tuinbouw 1) in are	867	748	805
Arbeidsbezetting in mensjaren	4,44	4,08	4,39
Geïnvesteed vermogen per 1 januari	2083000	1921000	2093000
	x 1000 gld	x 1000 gld	x 1000 gld
Kosten			
Arbeid	166,0	157,7	169,2
Rente	78,8	71,1	80,6
Afschrijvingen	64,3	49,4	55,8
Materialen	73,9	103,5	107,9
Overige kosten	151,0	118,4	133,7
Totale kosten	534,0	500,1	547,2
Opbrengsten			
Bloembollen 2)	441,5	435,9	461,9
Snijbloemen	42,5	16,1	22,1
Groenten	15,3	16,2	14,8
Overige opbrengsten	26,8	26,8	31,9
Totale opbrengsten	526,1	495,0	530,7
Netto-bedrijfsresultaat	-7,9	-5,1	-16,5
Idem in procenten van de kosten	-1	-1	-3

Tabel 3.2 Inkomen, gezinsbesteding en besparing per ondernemer (x 1000 gld)

	1985	1986	1987
Aantal bedrijven	51	64	63
Aantal ondernemers	103	115	118
Netto-bedrijfsresultaat	-4,5	-3,1	-10,0
Arbeidsopbrengst van de ondernemer	50,4	58,6	51,4
Ondernemersinkomen	79,6	87,3	83,6
Gezinsinkomen uit het bedrijf	84,4	93,7	89,6
Totaal gezinsinkomen	96,5	104,9	102,0
Besteedbaar inkomen gezin en bedrijf	65,9	78,8	78,8
Totaal van gezinsbestedingen	44,8	44,3	45,2
Besparingen	21,1	34,5	33,6

1) Inclusief contractteelt.

2) Inclusief aanwas bloembollenkraam.

Tabel 3.3 *Herkomst en besteding van de middelen per bedrijf (x 1000 gld)*

	1985	1986	1987
Aantal bedrijven	51	64	63
Herkomst			
Afschrijvingen	64,3	49,4	55,8
Besparingen	37,4	56,0	55,5
Totaal van afschrijvingen en besparingen	101,7	105,4	111,3
Overige mutaties in het eigen vermogen	5,3	6,9	12,9
Vermogenssubsidies	9,7	0,2	0,8
Totaal van eigen middelen	116,7	112,5	125,0
Nieuwe leningen o/g op lange termijn	20,4	66,4	43,0
Overige mutaties in het vreemde vermogen	5,7	10,8	20,4
Totaal van beschikbare middelen	142,8	189,7	188,4
Besteding			
Aflossingen op leningen o/g	17,4	18,0	18,4
Bruto-investeringen	106,4	150,8	117,2
Mutaties in veldinventaris, materialen en vooruitbetaalde kosten	7,0	16,9	12,6
Netto-investeringen en beleggingen buiten het bedrijf	18,5	7,8	27,1
Mutaties in liquiditeiten	-6,5	-3,8	13,1
Totaal besteding van middelen	142,8	189,7	188,4

Tabel 3.4 *Balansen per 31 december per bedrijf (x 1000 gld)*

	1985	1986	1987
Aantal bedrijven	51	64	63
Activa			
Duurzame produktiemiddelen	1483,1	1410,1	1476,0
Voorraad materialen en veldinventaris	95,8	115,6	131,1
Liquiditeiten	325,5	229,0	262,5
Overige bezittingen	255,5	192,2	232,9
Totaal activa	2159,9	1946,9	2102,5
Passiva			
Vreemd vermogen op lange termijn	390,0	371,3	442,4
Vreemd vermogen op korte termijn	54,1	48,0	50,1
Totaal vreemd vermogen	444,1	419,3	492,5
Eigen vermogen	1715,8	1527,6	1610,0
Totaal passiva	2159,9	1946,9	2102,5
Eigen vermogen in % van het totaal vermogen			
	79	78	77

Bijlagen 1 tot en met 15

Bijlage 1 Grondgebruik over 1987 (gemiddeld per bedrijf)

	Alle be- drij- ven	Waarvan bedrijven op:			
		zandgronden		kleigronden	
		totaal	waarvan "De Noord"	totaal	waarvan Noord- Holland
Aantal bedrijven	63	32	22	31	24
Aantal bedrijven in %	100	48	28	52	43
Aantal sbe	423	437	501	411	392
	are	are	are	are	are
Hyacinthen	55	114	62	0	0
Tulpen	338	307	381	366	366
Narcissen	90	175	184	12	7
Crocussen	35	66	110	6	8
Irissen	61	56	96	66	70
Lelies	127	50	86	197	202
Gladiolen	29	8	13	49	0
Overige bloembollen	39	77	119	7	7
Oppervlakte bloembollen	774	853	1051	703	660
Contractteelt	31	32	40	30	12
Glasteeit	2	1	0	3	4
Bloemen	3	5	0	1	0
Groenten	74	4	6	138	116
Overige produkten	0	1	2	0	0
Braakland	30	21	9	37	46
Totaal tuinbouw	914	917	1108	912	838
Akkerbouw en grasland	206	69	92	332	200
Verhuurd aan derden	118	89	93	145	170
Erf, blijvende paden, enz.	110	143	142	78	73
Totaal kadstrale opp.	1348	1218	1435	1467	1281
waarvan eigendom	708	876	998	554	610

Bijlage 2 Arbeidsbezetting en energieverbruik over 1987 (gemiddeld per bedrijf)

	Alle be- drij- ven	Waarvan bedrijven op:			
		zandgronden		kleigronden	
		totaal	waarvan "De Noord"	totaal	waarvan Noord- Holland
Aantal bedrijven	63	32	22	31	24
Aantal ondernemers per bedrijf	1,65	1,78	1,86	1,53	1,59
Gemiddelde leeftijd van de ondernemer	42	39	39	46	46
Arbeidsbezetting in mensjaren: (17,8)					
arbeid van de ondernemer	1,92	1,96	2,07	1,87	1,91
arbeid van de echtgenote	0,15	0,14	0,16	0,16	0,15
arbeid van de overige gezinsleden	0,13	0,09	0,06	0,17	0,17
arbeid van vast personeel	0,33	0,24	0,25	0,42	0,38
arbeid van los personeel	<u>1,86</u>	<u>1,69</u>	<u>1,91</u>	<u>2,03</u>	<u>2,01</u>
Totale arbeidsbezetting	4,39	4,12	4,45	4,65	4,62
Energieverbruik:					
gas m3 x 1000	8,2	9,4	10,8	7,2	6,9
zware olie kg x 1000	0,4	0,1	0,2	0,6	0,7
petroleum lt x 1000	0,4	0,2	0,1	0,5	0,0
ov. olie lt x 1000	3,2	4,5	2,0	2,0	2,0
Totaal verbruik in k/cal x 1.000.000	96	112	102	82	77
Idem in joules x 1.000.000.000	402	468	428	342	322
Elektriciteit (x 1000 KWH)	26,1	28,6	34,2	23,8	23,2

Bijlage 3 Bedrijfsresultaten over 1987 (gemiddeld per bedrijf)

	Alle be- drij- ven	Waarvan bedrijven op:			
		zandgronden		kleigronden	
		totaal	waarvan "De Noord"	totaal	waarvan Noord- Holland
Aantal bedrijven	63	32	22	31	24
Omzet in %	100	49	35	51	43
Geïnvesteed vermogen per begin van het boekjaar	2093000	2795000	3115000	1451000	1405000
KOSTEN					
Afschrijving duurzame produktiemiddelen	50880	54340	57890	47700	46520
Afschr. vaste plantopstand	4970	5640	6900	4350	4520
Huur en pacht	28720	21630	25240	35200	35570
Rente	80600	100640	112060	62250	65070
Onderhoud	12710	14510	15830	11060	10490
Elektriciteit	4970	5340	6650	4620	4470
Gas	2960	3410	4140	2560	2630
Overige energiekosten	2030	2410	1250	1690	1500
Meststoffen	9060	12830	14630	5600	4710
Zaad- plant- en pootgoed	69030	40370	53800	85280	97530
Gewasbeschermingsmiddelen	19930	21390	28060	18600	16250
Overige materialen	9850	16480	20840	3780	3590
Veekosten	830	520	670	1110	1240
Werk door derden	28740	24400	26940	32710	32800
Afleveringskosten	28670	31810	36420	25790	25900
Autokosten 1)	4430	4830	4450	4050	3990
Arbeid ondernemers	101310	104230	109840	98620	100650
Arbeid echtgenotes	5170	5300	4720	5590	5260
Arbeid ov. gezinsleden	4800	5600	3440	6040	5640
Arbeid personeel	57910	49520	57420	65600	66200
Overige kosten	19680	19360	21260	20040	19000
TOTAAL	547250	541820	612000	552240	553530
minus subsidie stookolie	10	20	30	10	0
TOTALE KOSTEN	547240	541800	611970	552230	553530
OPBRENGSTEN					
Groenten	14840.	1760	3040	26700	28080
Snijbloemen	22130	22680	230	21620	23970
Bloembollen	458630	489330	630970	430630	451410
Overige tuinbouwprod.	240	350	510	150	180
Mutatie veldinventaris	7690	9060	8620	6430	5990
Akkerbouw en veeteelt	9420	2100	3260	16120	7330
Overige opbrengsten	14410	13500	10310	15240	13200
Aanwas bloembollenkraam	3250	10270	4610	-3170	-2220
Opbr.verhogende subsidies: vee	90	180	260	0	0
TOTALE OPBRENGSTEN	530700	549230	661810	513720	527940
NETTO-BEDRIJFSRESULTAAT					
in % van de kosten	-16540	7430	49840	-38510	-25590
in % van het geïnvest. verm.	-3	1	8	-7	-5
Arbeidsopbr. per mensjaar	-1	0	2	-3	-2
Arbeidsopbr. per mensjaar	34740	41110	50470	29560	32940

1) Exclusief afschrijving en rente.

Bijlage 4 Spreiding van het netto-bedrijfsresultaat in % van de kosten (aantal bedrijven per rentabiliteitsklasse in procenten)

	Alle be- drij- ven	Waarvan bedrijven op:			
		zandgronden		kleigronden	
		totaal	waarvan "De Noord"	totaal	waarvan Noord- Holland
Aantal bedrijven	63	32	22	31	24
Rentabiliteitsklasse	%	%	%	%	%
Negatief					
40 en meer	8	-	-	15	18
40 - 30	8	-	-	15	2
30 - 20	23	29	17	17	21
20 - 10	25	17	11	34	39
10 - 0	9	17	18	2	2
Totaal verliegevend	73	63	46	83	62
Positief					
0 - 10	7	10	14	4	5
10 - 20	10	10	14	9	9
20 - 30	6	13	18	-	-
30 - 40	2	2	4	2	2
meer dan 40	2	2	4	2	2
Totaal winstgevend	27	37	54	17	18
	100	100	100	100	100
Netto-bedrijfsresultaat in % van de kosten (ongewogen gemiddelde)	-12	-4	4	-19	-18
Standaardfout	2,8	3,6	4,2	3,8	4,5

Bijlage 5 Arbeidsopbrengst, inkomen, gezinsbesteding en besparing in 1987 (gemiddeld per ondernemer)

	Alle be- drij- ven	Waarvan bedrijven op:			
		zandgronden		kleigronden	
		totaal	waarvan "De Noord"	totaal	waarvan Noord- Holland
Aantal bedrijven	63	32	22	31	24
Aantal ondernemers	118	61	42	57	48
Netto-bedrijfsresultaat	-10030	4170	26850	-25190	-16070
Handenarbeid v.d. ondern.	61400	58490	59180	64520	63210
Arbeidsopbr. v.d. ondern.	51370	62660	86030	39330	47140
Berekende rente +	48850	56480	60370	40710	40860
Ontvangen rente +	120	110	50	120	130
Betaalde rente -	16620	21480	22320	11430	10850
Financ. kosten -	790	1050	1300	500	480
Saldo	31560	34060	36800	28900	29660
Rentesubsidie	630	600	620	660	760
Ondernemersinkomen	83560	97320	123450	68880	77560
Handenarbeid echtgenote	3140	2650	2940	3660	3310
Handenarbeid ov. gezinsl.	2910	1930	1220	3950	3530
Tot. handenarb. gezinsl.	6050	4580	4160	7610	6840
Gezinsinkomen uit bedrijf	89610	101900	127610	76490	84400
Inkomen buiten het bedrijf	12380	14570	11940	10040	10540
Totaal gezinsinkomen	101990	116470	139550	86530	94940
Af: ontv./bet. WIR-premie	-740	-840	-550	-630	-730
Persoonlijke belastingen	10950	16060	21530	5490	5430
Premies voor volksverz.	13010	13740	15030	12220	11620
Tot. v. belast. en premies	23220	28960	36010	17080	16320
Best. ink. gezin en bedr.	78770	87510	103540	69450	78620
Af: premie vrijw. verz.	4050	3590	3510	4550	4520
Betaald loon gezinsleden	1350	930	510	1800	1480
Overige gezinsbestedingen	39760	40400	41460	39080	38680
Tot. v. gezinsbestedingen	45160	44920	45480	45430	44680
Besp. incl. WIR-premie	33610	42590	58060	24020	33940
Besp. excl. WIR-premie	32870	41750	57510	23390	33210
Specificatie v/h inkomen buiten bedrijf					
Positief					
Huurwaarde woning(en)	6750	6260	6860	7280	7820
Huren buiten bedrijf	170	270	170	60	40
Rente buiten bedrijf	3200	3920	2610	2430	2500
Uitkering volksverz.	4350	5120	4220	3520	3510
Inkomen uit arbeid	2150	2490	1260	1780	1850
Overige baten	940	1310	1980	560	500
Totaal positief	17560	19370	17100	15630	16220
Negatief					
Afschrijving woning(en)	2220	2000	2140	2450	2620
Onderhoud, verzekering en grondlasten woning(en)	1280	1200	1560	1370	1180
Rente, prive-leningen	1580	1420	1440	1750	1840
Overige lasten	110	180	20	30	40
Totaal negatief	5180	4800	5160	5590	5680
Inkomen buiten bedrijf	12380	14570	11940	10040	10540

Bijlage 6 Spreiding van de arbeidsopbrengst van de ondernemer, het ondernemersinkomen en het totaal gezinsinkomen van de ondernemer (aantal ondernemers per inkomensklasse in procenten)

	Alle bedrij- ven	Waarvan bedrijven op:			
		zandgronden		kleigronden	
		totaal w.v. "de Noord"		totaal w.v. Nrd.- Holland	
Aantal bedrijven	63	32	22	31	24
Aantal ondernemers	118	61	42	57	48
Arbeidsopbrengst van de ondernemer	%	%	%	%	%
- f 30.000,- en meer	7	1	2	12	7
- f 30.000,- - f 15.000,-	4	6	6	1	1
- f 15.000,- - f 0,-	21	17	12	25	22
f 0,- - f 15.000,-	11	7	-	15	17
f 15.000,- - f 30.000,-	10	4	2	18	21
f 30.000,- - f 45.000,-	11	18	15	4	4
f 45.000,- - f 60.000,-	5	6	6	5	6
f 60.000,- - f 90.000,-	4	5	2	2	3
f 90.000,- - f 120.000,-	12	21	34	3	3
f 120.000,- en meer	15	15	21	15	16
	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>
Ondernemersinkomen van de ondernemer	%	%	%	%	%
- f 30.000,- en meer	3	1	2	5	3
- f 30.000,- - f 15.000,-	1	-	-	3	-
- f 15.000,- - f 0,-	10	10	6	9	4
f 0,- - f 15.000,-	13	7	12	18	19
f 15.000,- - f 30.000,-	8	6	-	11	13
f 30.000,- - f 45.000,-	10	3	-	17	20
f 45.000,- - f 60.000,-	13	15	-	11	13
f 60.000,- - f 90.000,-	11	15	21	6	7
f 90.000,- - f 120.000,-	4	8	13	-	-
f 120.000,- en meer	27	35	46	20	21
	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>
Totaal gezinsinkomen v.d. ondernemer	%	%	%	%	%
- f 30.000,- en meer	2	-	-	4	3
- f 30.000,- - f 15.000,-	-	-	-	-	-
- f 15.000,- - f 0,-	5	7	-	2	-
f 0,- - f 15.000,-	7	4	6	10	4
f 15.000,- - f 30.000,-	14	9	12	20	21
f 30.000,- - f 45.000,-	2	1	2	2	1
f 45.000,- - f 60.000,-	14	2	-	26	30
f 60.000,- - f 90.000,-	18	23	4	12	15
f 90.000,- - f 120.000,-	8	13	21	4	5
f 120.000,- en meer	30	41	55	20	21
	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>

Bijlage 7 Spreiding van de besparing
(aantal ondernemers per besparingsklasse in procenten)

	Alle be- drijven	Waarvan bedrijven op:			
		zandgronden		kleigronden	
		totaal w.v. "de Noord"		totaal w.v. Nrd.- Holland	
Aantal bedrijven	63	32	22	31	24
Aantal ondernemers	118	61	42	57	48
Besparingsklasse	%	%	%	%	%
Negatief					
meer dan f 30.000,-	24	22	19	26	16
f 30.000,- - f 15.000,-	8	2	-	14	17
f 15.000,- - f 0,-	<u>4</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>9</u>	<u>10</u>
Totaal negatief	36	24	19	49	43
Positief					
f 0,- - f 15.000,-	9	4	2	15	17
f 15.000,- - f 30.000,-	1	-	-	3	3
f 30.000,- - f 60.000,-	26	34	27	16	19
f 60.000,- en meer	<u>28</u>	<u>38</u>	<u>52</u>	<u>17</u>	<u>18</u>
Totaal positief	<u>64</u>	<u>76</u>	<u>81</u>	<u>51</u>	<u>57</u>
	100	100	100	100	100

Bijlage 8 Herkomst van de middelen (gemiddeld per bedrijf)

	Alle be- drij- ven	Waarvan bedrijven op:			
		zandgronden		kleigronden	
		totaal	waarvan "De Noord"	totaal	waarvan Noord- Holland
Aantal bedrijven	63	32	22	31	24
Afschrijving duurzame pro- duktemiddelen	50880	54340	57890	47700	46520
Afschr. vaste plantopstand	90	0	0	170	0
Afschr. bloembollen	4870	5640	6890	4180	4530
Totaal van afschrijvingen	55840	59980	64780	52050	51050
Besparingen	55450	75900	107760	36730	54040
Totaal van afschrijvingen en besparingen	111290	135880	172540	88780	105090
Erfenissen en schenkingen	14070	29350	-1920	80	-320
Boekwinsten of- verliezen bij desinvesteringen	1290	930	4320	1620	1680
Koerswinsten of- verliezen op effecten	-1280	-1290	-750	-1270	-1530
Betaalde premie levensver- zekering e.d.	-2170	-1810	-1960	-2500	-2790
Uitkering van levensverz.	980	0	0	1880	2260
Vermogenssubsidies:					
- investeringssubsidie	710	300	520	1090	1310
- woningsubsidie	80	20	30	100	140
Tot. van vermogenssubs.	790	320	550	1190	1450
Tot. van eigen middelen	124970	163380	172780	89780	105840
Nieuwe leningen o/g op lange termijn	43050	67010	76950	21100	18950
Mutaties van kredieten van banken op lange termijn	22000	26570	26660	17830	12790
Tot. op lange termijn	65050	93580	103610	38930	31740
Mutaties in vr. vermogen op korte termijn	-1630	-590	-5200	-2590	-4200
Tot. van vreemde middelen	63420	92990	98410	36340	27540
Tot. beschikbare middelen	188390	256370	271190	126120	133380

Bijlage 9 Besteding van de middelen (gemiddeld per bedrijf)

	Alle be- drij- ven	Waarvan bedrijven op:			
		zandgronden		kleigronden	
		totaal	waarvan "De Noord"	totaal	waarvan Noord- Holland
Aantal bedrijven	63	32	22	31	24
Aflossingen op leningen o/g	18390	19160	19890	17680	18980
Bruto investeringen in:					
- grond (in exploitatie)	5760	9740	12300	2100	2540
- bedrijfsgebouwen	34620	39980	55090	29720	33680
- glasopstanden	4200	0	0	8040	9700
- verwarmingsinstallaties	4440	4350	6090	4540	5310
- overige installaties	9770	16080	17420	3990	3520
- machines en werktuigen	32730	40160	51910	25920	24820
- bloembollen	26040	44990	40730	8690	9440
- vee	-10	240	260	-240	-290
- bet. op lopende invest.	-9870	-210	-210	-18720	-22130
- overige inventaris	9500	11400	10050	7760	9060
Bruto-investeringen	117180	166730	193640	71800	75650
Veldinventaris	7690	9060	8620	6430	5990
Materialen	4160	2370	2080	5790	6770
Vooruitbetaalde kosten	760	1090	-250	470	440
Tot. ov. produktiemidd.	12610	12520	10450	12690	13200
Woningen	14670	26690	39180	3660	80
Deelname veiling e.d.	40	50	-10	20	120
Leningen u/g	1730	5240	970	-1490	-1800
Overige beleggingen	10710	22670	-1600	-230	-520
Netto-investeringen en beleggingen buiten het bedrijf	27150	54650	38540	1960	-2120
Voorraad produkt	-4190	1800	3120	-9680	-16700
Vorderingen	22470	5650	12230	37880	49240
Effecten	-4110	-16360	-1400	7110	8580
Spaarrekeningen	-2250	13990	-7920	-17110	-17670
Kas, bank en postgiro	1140	-1770	2640	3790	4220
Totaal van mutaties en liquiditeiten	13060	3310	8670	21990	27670
Totaal bestedingen van middelen	188390	256370	271190	126120	133380

N.B. Onder bruto-investeringen moet worden verstaan: aankopen minus verkopen tegen boekwaarde.

Bijlage 10 Spreiding van de bruto-investeringen
(aantal bedrijven per investeringsklasse in procenten)

	Alle be- drijven	Waarvan bedrijven op:			
		zandgronden		kleigronden	
		totaal w.v. "De Noord"	totaal w.v. Nrd.- Holland		
Aantal bedrijven	63	32	22	31	24
Investeringsklasse	%	%	%	%	%
Negatief	12	8	11	15	18
Positief					
f 0,- - f 10.000,-	10	-	-	19	23
f 10.000,- - f 20.000,-	10	2	3	17	9
f 20.000,- - f 40.000,-	6	2	4	10	9
f 40.000,- - f 80.000,-	17	23	14	11	12
f 80.000,- - f 150.000,-	18	29	21	9	11
f 150.000,- - f 250.000,-	11	10	11	11	9
f 250.000,- - f 500.000,-	12	19	32	6	7
f 500.000,- en meer	4	7	4	2	2
	100	100	100	100	100

Bijlage 11 Balans per 31 december 1987 (gemiddeld per bedrijf)

	Alle be- drij- ven	Waarvan bedrijven op:			
		zandgronden		kleigronden	
		totaal	waarvan "De Noord"	totaal	waarvan Noord- Holland
Aantal bedrijven	63	32	22	31	24
Boekw. slijtende duurz. prod.midd. in % v.d. nieuw- waarde per begin v.h. boekj.	38	36	36	40	42
Idem per einde boekjaar	39	38	39	40	42
Duurz. produktiemiddelen:					
Grond (in exploitatie)	751420	1325550	1400890	225580	246730
Bedrijfsgebouwen	184350	172140	191260	195540	213330
Glasopstanden	10280	2880	800	17060	20000
Verwarmingsinstallaties	16630	20420	20980	13160	14690
Overige installaties	40740	61560	60270	21670	22350
Machines en werktuigen	111520	126120	153360	98150	89450
Plantopstanden	360	0	0	690	0
Bloembollen en knollen	307270	403610	482890	219030	236510
Vee	2230	1790	2730	2630	3170
Bet. op lop. investeringen	2930	5050	8700	980	1190
Overige inventaris	48300	51380	46210	45490	46900
Totaal	1476030	2170500	2368090	839980	894320
Ov. produktiemiddelen					
Veldinventaris	57210	70940	73120	44640	45030
Voorraad materialen	64890	42100	56180	85760	91570
Vooruitbetaalde kosten	8950	5730	4730	11890	13900
Totaal	131050	118770	134030	142290	150500
Liquiditeiten:					
Voorraad produkt	30820	19040	32770	41620	39690
Vorderingen	114530	79830	110550	146310	143630
Effecten	16660	17910	1100	15520	16130
Spaarrekeningen e.d.	90630	122320	110050	61610	67810
Kas, lop. rek. banken/giro	9900	9560	12370	10190	11510
Totaal	262540	248660	266840	275250	278770
Overige bezittingen					
Woningen	194890	204540	230180	186060	205760
Deelname veiling e.d.	2520	2240	580	2770	2990
Leningen u/g	6420	8370	2440	4640	5480
Diversen	29040	53190	12000	6920	6710
Totaal	232870	268340	245200	200390	220940
Totaal activa	2102490	2806270	3014160	1457910	1544530
Passiva					
Vreemd vermogen	492470	623030	680170	372890	362800
Eigen vermogen	1610020	2183240	2333990	1085020	1181730
Totaal passiva	2102490	2806270	3014160	1457910	1544530
Eigen vermogen in % van het totaal vermogen	77	78	77	74	77

Bijlage 12 Samenstelling van het vreemde vermogen per 31 december 1987 en de vermogensvergelijking (gemiddeld per bedrijf)

	Alle be- drij- ven	Waarvan bedrijven op:			
		zandgronden		kleigronden	
		totaal	waarvan "De Noord"	totaal	waarvan Noord- Holland
Aantal bedrijven	63	32	22	31	24
Vr. vermogen op lange term.					
Leningen op Rabobanken	240600	306710	301500	180050	188210
Leningen van ov. banken	42100	88070	95450	0	0
Leningen van familieleden	59470	89770	127120	31720	25200
Leningen van ov. partic.	5480	4330	1780	6530	7880
Kredieten Rabobanken	66450	56380	71930	75680	62100
Kredieten ov. banken	19070	34370	37450	5050	6090
Overig	<u>9220</u>	<u>3550</u>	<u>510</u>	<u>14420</u>	<u>17400</u>
Totaal	442390	583180	635740	313450	306880
Vr. verm. op korte term.					
Te bet. omzet- en loonbel.	8460	5800	6820	10900	12080
Te betalen kosten	31990	24200	26820	39120	34060
Te betalen investeringen	6800	5890	8380	7620	7660
Overig	<u>2830</u>	<u>3960</u>	<u>2410</u>	<u>1800</u>	<u>2120</u>
Totaal	<u>50080</u>	<u>39850</u>	<u>44430</u>	<u>59440</u>	<u>55920</u>
Totaal vreemd vermogen	492470	623030	680170	372890	362800
Vreemd vermogen in X van het totaal vermogen					
	23	22	23	26	23
Vermogensvergelijking					
Eigen verm. per 31-12-86	1565920	2090740	2287560	1085250	1176210
Corr. o/d balans 31-12-86	-8660	-6550	-17830	-10600	-16490
Corr. a.g.v. wijziging in de keuzereg. betr. omzetb.	100	-1880	-4240	1910	2310
Toe- en uittreding v. firm.	2950	5180	8910	920	1110
Verm. inbreng v. echtgenote	700	0	0	1340	1620
Herw. a.g.v. prijswijz.	<u>-20110</u>	<u>-7650</u>	<u>-48410</u>	<u>-31530</u>	<u>-37820</u>
Eigen verm. per 1-01-87	1540900	2079840	2225990	1047290	1126940
Mut. eigen verm. in 1987	<u>69120</u>	<u>103400</u>	<u>108000</u>	<u>37730</u>	<u>54800</u>
Eigen vermogen per 31 december 1987	1610020	2183240	2333990	1085020	1181740

Bijlage 13 Spreiding van het eigen vermogen in procenten van het totaalvermogen
(solvabiliteit) per 31 december 1987
(aantal bedrijven per solvabiliteitsklasse in procenten)

	Alle be- drijven	Waarvan bedrijven op:			
		zandgronden		kleigronden	
		totaal w.v. "de Noord"	totaal w.v. Nrd.- Holland		
Aantal bedrijven	63	32	22	31	24
Solvabiliteitsklasse	%	%	%	%	%
0 - 10	-	-	-	-	-
10 - 20	-	-	-	-	-
20 - 30	1	-	-	2	-
30 - 40	7	14	4	-	-
40 - 50	5	-	-	10	5
50 - 60	11	10	18	11	9
60 - 70	10	6	4	13	14
70 - 80	19	25	28	13	14
80 - 90	22	26	28	19	20
90 - 100	<u>25</u>	<u>19</u>	<u>18</u>	<u>32</u>	<u>38</u>
	100	100	100	100	100
Eigen vermogen in % van het totaalvermogen (ongewogen gemiddelde)	75	73	77	76	81
Standaardfout	2,5	3,6	3,3	3,4	3,3

Bijlage 14 Liquiditeiten, voorraad materialen e.d. en veldinventaris minus vreemd vermogen op korte termijn per 31-12-1987 (gemiddeld per bedrijf)

	Alle be- drij- ven	Waarvan bedrijven op:			
		zandgronden		kleigronden	
		totaal	waarvan "De Noord"	totaal	waarvan Noord- Holland
Aantal bedrijven	63	32	22	31	24
Kas, lop. rekeningen banken en postgiro	9890	9560	12380	10190	11520
Spaarrekening e.d.	90630	122320	110050	61610	67810
Effecten	16660	17910	1100	15520	16130
Voorraad produkt en vorderingen	145350	98870	143310	187920	183320
Vorr. materialen e.d.	73840	47830	60910	97660	105470
Veldinventaris	<u>57210</u>	<u>70940</u>	<u>73120</u>	<u>44640</u>	<u>45030</u>
A. Totaal	393580	367430	400870	417540	429280
Te betalen omzet- en loonbelasting	8460	5800	6820	10900	12080
Te betalen kosten	31990	24200	26820	39120	34060
Te betalen investeringen	6800	5890	8380	7620	7660
Overig kort krediet	<u>2820</u>	<u>3960</u>	<u>2410</u>	<u>1800</u>	<u>2120</u>
B. Totaal vreemd vermo- gen op korte termijn	<u>50070</u>	<u>39850</u>	<u>44430</u>	<u>59440</u>	<u>55920</u>
Saldo (A minus B)	343510	327580	356440	358100	373360
id. in % van de kosten	63	60	58	65	67

Bijlage 15 Spreiding van de liquiditeiten, voorraad materialen en dergelijke en veldinventaris minus vreemd vermogen op korte termijn in procenten van de kosten
(aantal bedrijven per liquiditeitsklasse in procenten)

	Alle be- drijven	Waarvan bedrijven op:			
		zandgronden		kleigronden	
		totaal w.v. "de Noord"	totaal w.v. Nrd.- Holland		
Aantal bedrijven	63	32	22	31	24
Liquiditeitsklasse	%	%	%	%	%
0 - 10% van de jaarkosten	-	-	-	-	-
10 - 30% van de jaarkosten	36	43	36	29	25
30 - 50% van de jaarkosten	16	10	14	22	20
50% en meer van de jaarkosten	<u>48</u>	<u>47</u>	<u>50</u>	<u>49</u>	<u>55</u>
Totaal	100	100	100	100	100

IN DE REEKS "PERIODIEKE RAPPORTAGE" ZIJN OP DIT GEBIED VERSCHENEN:

- No. 21-86 Rentabiliteit en financiering van de bloembollenteelt in Nederland over 1986
- No. 15-87 Rentabiliteit en financiering van de tuinbouw onder glas in Nederland over 1987
- No. 16-87 Rentabiliteit en financiering van de potplantenteelt onder glas in Nederland over 1987
- No. 17-87 Rentabiliteit en financiering van de snijbloemententeelt onder glas in Nederland over 1987
- No. 18-87 Rentabiliteit en financiering van de groenteteelt onder glas in Nederland over 1987
- No. 19-87 Rentabiliteit en financiering van de groenteteelt in de open grond in Nederland over 1987 (oogst 1987/88)
- No. 20-87 Rentabiliteit en financiering van de champignontenteelt in Nederland over 1987
- No. 22-87 Rentabiliteit en financiering van de fruitteelt in Nederland over 1987 (oogst 1987/88)
- No. 23-87 Rentabiliteit en financiering van de boomkwekerij in Nederland over 1987/88